

Список літератури:

1. Бураковский И. В., Плотников А. В. Мировая экономика: глобальный финансовый кризис / И. В. Бураковский, А. В. Плотников // — Харьков: Фолио, 2010. — 415 с.
2. Вожжов А.П., Коновалова М.Г. О формировании новой мировой валютной системы // Банковский вестник (информационно-аналитический и научно-практический журнал национального банка Республики Беларусь. – сентябрь 2009. - № 25 (462). – с.47-51.
3. Хаустова В. Е., Громыко Н.К. Валютная система и мировые кризисы / В.Е. Хаустова, Н.К. Громыко // Проблеми економіки. – 2010. - №4. - с. 9-12.
4. Черняк О.І. Хом'як В.Р. Причини валютної кризи та індикатори, які сигналізують про її наближення. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/VUABS/2011_2/31_02_02.pdf

ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

*Стахів І.М., здобувач кафедри економіки підприємства,
Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна*

Внаслідок політики лібералізації торгівлі йде посилення конкуренції на товарних ринках через стимулювання міжнародного торгового обміну. Міжнародна конкуренція зростає й за рухомі фактори виробництва, за приватний страховий капітал. З'являється більше можливостей для дроблення виробничих процесів та перенесення окремих ступенів виробництва в інші місця з вищими порівняльними витратами та перевагами.

Сучасні теоретичні та емпіричні дослідження у сфері конкурентних відносин дозволяють сформулювати ознаки зміни природи конкуренції [2, с. 59]. Це насамперед, трансформація ролі споживачів, що проявляється в активізації пошуку ними підприємств з необхідними стратегічними можливостями для створення бажаної цінності.

Розширення горизонту та багатовекторності конкуренції змінює класичні уявлення про конкуруючі підприємства як про такі, які мають схожість з точки зору споживачів, до появи нетрадиційних конкурентів або можливості альтернативного використання реальними і потенціальними споживачами своїх ресурсів. По суті, конкуренцію необхідно сприймати як боротьбу за ресурси (кошти, час) покупців, а не як завоювання пріоритету щодо продажу товарів на певному сегменті ринку.

Сьогодні підприємства конкурують у світі, де бар'єри в торгівлі та інвестиціях зникають, що робить капітал та технології більш мобільнішими.

Глобальна економічна інтеграція змінила природу міжнародного ринку. Галузі промисловості розвиваються там, де вони можуть працювати найефективніше. У глобальній економіці сильні ринкові позиції є для підприємств вирішальною умовою успіху. Вибрати сферу діяльності має підприємство. Для підприємств це означає, що кожний продукт має власну характеристику і повинен відповідно продаватись.

В Україні досить низький рівень безпеки підприємницької діяльності в реальному секторі економіки. Посилюються загрози, які виходять як від криміналітету та корупції, так і від непослідовності так і неефективності офіційної економічної політики держави. Оскільки норму прибутку на капітал, що функціонує, його власник розглядає як певну плату за ризик, то неважко зрозуміти, що успадкована недостатня ефективність реального сектора нашої економіки зумовлена як економічними і технологічними чинниками, не може забезпечити належного рівня прибутків, який міг би стати нормальною платою за цей ризик. Відповідно, гроші шукають іншого застосування, що призводить до декапіталізації національної економіки [1, с.7].

В умовах глобалізації виникає дедалі більше проблем міжнаціонального характеру. Причому йдеться вже не про конкуренцію певних країн на світових ринках тих чи інших товарів, а про конкуренцію між секторами світової економіки, які випускають взаємозамінну продукцію. Оскільки порушники втрачають національний характер, то часто стає неможливим застосування до них законодавства певної країни. Тут потрібні спільні правила конкуренції, які б поширювалися на велике коло країн. Отже, в міру глобалізації істотно зростає роль регулювання питань конкуренції на міжнаціональному рівні. Сьогодні потрібні нетрадиційні заходи, нові спільні законодавчі документи, спеціальні нові організаційні структури, що сконцентровують свою увагу на поки що часто невирішених проблемах багатоюрисдикційного застосування конкурентного законодавства. Конкурентні системи окремих країн є внутрідержавними, а процеси виробництва дедалі більше набувають міждержавного, глобалізованого характеру. Без взаємної відповідності процесів розвитку виробництва і покращення його регулювання негативні наслідки можуть бути такими самими глобальними, як і саме виробництво.

Глобальна економіка відкриває нові ринки збуту і нові інноваційні центри, тому підприємства не можуть бути закритою системою, вони повинні бути відкритими для нових ідей та досвіду.

Глобальна економіка вимагає від підприємств прийняття індивідуальних рішень. Цей процес не має єдиної тенденції, оскільки розвивається по-різному залежно від галузей, ринків і підприємств. Тому не можна створити єдину успішну формулу для всіх підприємств. Для глобалізації нема твердих правил, але є фактори успіху, до яких належить комбінація продукт/ринок, тобто

правильна стратегія, і гнучкі організаційні структури, які дають можливість просуватися по всьому світу пристосовуватися до місцевих умов. Таким чином, для успішної інтернаціоналізації підприємств необхідні гнучкість, рухливість і чуття у відношенні вибору локальних ринків.

Отож, як на регіональному, так і на міжнародному глобальному рівнях треба посилити регуляторну роль держави, регіонів і компаній у підвищенні конкурентоспроможності вітчизняних підприємств.

Список літератури:

1. Михасюк І. Українське підприємництво в умовах глобалізації / І. Михасюк, І. Бернацький. – Л.: 2008. – 54с. - (Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка).
2. Тарнавська Н.П. Нові погляди на сутність конкурентоспроможності підприємств / Н.П. Тарнавська // Формування ринкових відносин в Україні, 2010. – № 12. – с. 57-66.

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ПРИВАТИЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У СВІТІ

Чорна О.Є. к.е.н., доцент, старший науковий співробітник відділу економічної теорії, Інститут економіки та прогнозування НАН України, м. Київ, Україна

Приватизація, будучи з одного боку глобальним явищем, присутнім в багатьох країнах, з іншого - являє собою новий підхід в управлінні державною власністю. Незважаючи на те, що успішний досвід приватизації був і в 60- х роках ХХ століття у Західній Німеччині, і в 70 - х в Чилі, частка державної власності в комерційних підприємствах неухильно росла аж до кінця ХХ століття. Основними факторами, що дали поштовх цій тенденції, були по-перше, Велика депресія - в ході якої приватна власність піддавалася критиці, як з боку науковців, так і простих громадян, по-друге, дві світові війни, в результаті яких, уряди жадали встановлення державного контролю над стратегічними галузями економіки і, зрештою по-третє, широке поширення соціальної філософії, яка вимагала державного контролю над усіма сферами економічних відносин в соціалістичних країнах, і дуже часто виводила приватну власність за рамки закону.

Проте, до кінця 70-х років, уповільнення темпів економічного зростання в багатьох провідних країнах та низька ефективність роботи державних підприємств зажадали перегляду підходів до управління секторами економіки, які спочатку були представлені виключно державними підприємствами. З того часу приватизація поширилася на більш ніж 100 країн, що дозволило